

KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Sidsel Mobrenna - leder Arild Christiansen - nestleder Per Ole Rønning Elida Asp Stine Morken Bakken
Ordfører	Ordfører Kamilla Thue.
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Laila Irene Stenseth/Jo Erik Skjeggstad

Kopi av innkallingen sendes:	Rådmann Trond Stenhaus Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid
------------------------------	--

Kopi av sakslisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no og på kommunens hjemmeside.

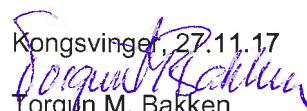
INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Eidskog rådhus, formannskapssalen.
Tid	Torsdag 7.12.17 kl. 08.30
Sekretær	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken (Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, TorgunM.Bakken@gs-iks.no)
Invitert til sak	Ordfører Kamilla Thue til sak 68/17
Innkalt til sak	Rådmann Trond Stenhaus til sakene 69/17-70/17. Kommunalsjef Evy Anne Vestli Heggen til sakene 71/17-73/17.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.	Hvem deltar
67/17	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30	
68/17	Samtale med ordføreren.	09.15	Ordfører
69/17	Samtale med rådmannen.	10.00	Rådmann
70/17	Informasjon om den nye personopplysningsloven.	10.45	Rådmann/ HR
	lunsj	11.30	
71/17	Informasjon fra boligkontoret.	12.15	Heggen
72/17	Informasjon om boligsosial handlingsplan og også relatert til oppfølging av FR psykiatri og rus.	13.00	Heggen
73/17	Informasjon om trygghetsstandard i sykehjem.	13.45	Heggen
74/17	Oppfølging av KS-sak 019/17.	14.30	
75/17	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.	15.00	
76/17	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.	15.30	
77/17	Eventuelt.	15.45	
78/17	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	16.00	

Sidsel Mobrenna (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 27.11.17

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Sak nr.	Sak
67/2017	Referater, orienteringer og diskusjoner.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Referater/vedlegg**

1. Postjournal 2017 for kontrollutvalget i Eidskog med jnr. 132/17 – xx/17 (deles ut i møtet)
2. Oversikt over KS-saker.
3. KU-sak 61/17, det er en skrivefeil under kontrollutvalgets behandling.
4. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2018.
5. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2018.

Fagstoff (Fagstoff (sendes ut før jul))

Saksopplysninger**Orienteringer/diskusjoner**

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna
 - Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken
 - Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen
 - Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning
 - Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på www.gs-iks.no.
- Eventuelle mediesaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger. En oppdatert oversikt med lukkede saker kommer i det første møtet i 2018.
- Nytt saks- og arkivsystem, hvordan skal møteboka se ut? Diskusjon.
- tilsynsarbeidet i 2018, er vedtatt i representantskapet, i tråd med styrets forslag.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
61/2017	Samtale med rådmannen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

VEDLEGG 3
til sak 61/17**Saksdokumenter**

1. Tertialrapport for andre tertial 2017.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Trond Stenhaug til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Eidskog kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen:

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker. Kontrollutvalget vil ha en oversikt over ikke oppfulgte kommunestyrevedtak og hvorfor de ikke er fulgt opp.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Rådmann Trond Stenhaug var til stede under behandlingen. I samtalen med rådmannen ble følgende temaer berørt:

- Økonomi.
 - Det ligger ~~ikke~~¹ ganske bra an, men det er noen utfordringer spesielt innen helse og omsorg.
 - Investeringsbudsjettet er ambisiøst, men det blir vanskelig å få gjennomført alt i 2017, noe blir nok videreført i 2018.
- Innkjøpsordningen i Eidskog. Rådmannen vil vurdere den ordningen kommunen har i dag.
- Anmeldelser/varslinger – ingen siden sist.
- Åpnede tilsynssaker – ingen siden sist.
- Rådmannen nevnte brevet til sekretariatet, jf. vedlegg 3 til sak 55/17. Tilbakemeldingen i dette brevet trekkes tilbake.
- Oppfølging av KS-saker. Det er ingen restanser. Rådmannen undersøker muligheten for en liste som inkluderer vedtakene.

¹ Det er feil at det står ikke her, dette strykes.

- Sykefravær. Pr andre tertial 7,78 %, litt høyere enn i 2016. IA-skolen er i gang. Helse og sosial ligger høyest.

Rådmannen orienterte videre om sine tanker om en ny administrativ struktur, først og fremst innen stab og samfunn. Forslaget er ute på høring i organisasjonen og er tenkt igangsatt fra 1.1.18.

Budsjettet tilpasses den nye administrative strukturen.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 4
talsak 67/17

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Skann QR-koden og få twitter.com/nkrf direkte på smarttelefon eller nettbrett.

Program | #ku18nkrf

Hovedtemaer:

- Digitalisering
- Arbeidslivskriminalitet
- Etikk
- Personvern

Onsdag 7. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00: Registrering og kaffe + noe å bite i | Utstilling

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► Stortingsrepresentant **Karin Andersen** (SV), leder av Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DIGITALISERING

10.40: En tilstandsrapport fra digitaliseringen i kommune-Norge

► **Elin Wikmark Darell**, leder av Værnesregionen IT

11.10: Digitaliseringsstrategi i kommune-Norge

► **Line Richardsen**, avdelingsdirektør for digitalisering i KS

11.40 - 12.40: Lunsj

12.40: Slik gjør vi det i Bergen

► **Dag Inge Ulstein** (KrF), byråd for finans og innovasjon i Bergen kommune

13.25: Pause | Utstilling

13.45: Hvordan kan den etiske standarden som lages for kommunene bistå kommuneledelsen og kontrollutvalgene?

► **Tina Søreide**, professor ved NHH

14.30: Pause | Utstilling

14.50: Kontrollutvalgets rolle i undersøkelsen av byggesaksbehandling i Tjøme kommune

► **Dag Erichsrud** (H), leder av kontrollutvalget i Tjøme kommune

15.40: Pause | Utstilling

16.00 - 17.00: Offentlig eierskap i et samfunn i endring

► **Geir Lippestad** (A), byråd for næring og eierskap i Oslo kommune

19.30: Middag

Torsdag 8. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Mona Moengen**, Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS (Rokus) og leder av NKRFs

kontrollutvalgskomite

09:00: Er den nye personopplysningsloven svaret på de teknologiske utfordringene vi møter de neste årene?

► **Bjørn Erik Thon**, direktør i Datatilsynet

10.00: Pause | Utstilling

10.20: Kriminelle bygger Norge

► **Einar Haakaas**, journalist og forfatter av boka "Svartmaling. Kriminelle bygger Norge"

11.05: Pause | Utstilling

11.25: Etikk i en ny mediehverdag

► **Per Arne Kalbakk**, NRKs etikkredaktør

12.10: Pause | Utstilling

12.30: Kåseri

► Annonseres senere

13.00: Lunsj

(Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 24. november)

Nøkkelopplysninger

Fra/til 7. februar 2018, 10:00 - 8. februar 2018, 13:00

Påmeldingsfrist 19. desember

Pris Kr 6 600 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 000 eks. mva.)

Kr 4 930 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 330 eks. mva.)

Kr 1 120 for overnattling m/frokost fra 6. til 7. februar 2018

Sted [The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen](#)

Etterutdanning 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Foredragsholder Se programmet

Påmeldingsskjema

Fornavn *

Etternavn *

Selskap/enhet *

Fakturaadresse *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnr. e.l.

TILTAKSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG KOMMUNE

Oppdatert 24.11.17

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna - Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken - Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen - Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning - Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp - Stine Morken Bakken er kontrollutvalgets representant i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær. - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte.
Torsdag 1.2.18	- Oppfølging av KU-sak 62/17-Rapport eiendomsskatt (1.2.18). - Oppfølging av KU-sak 58/17 – Innkjøpsordningen i Eidskog (første møtet i 2018).
Torsdag 15.3.18	- Informasjon om næringsutvikling, og K+, jf. vedlegg 5 i sak 43/17. - Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2017 og kontrollrapport fra Skatteetaten.
Onsdag 9.5.18	•
Torsdag 23.8.18	•
Torsdag 11.10.18	•
Torsdag 29.11.18	• Oppfølging av KS-saker, ikke oppfulgte saker.
2019	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg.
Torsdag 1.2.18	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2017, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet.
Torsdag 15.3.18	•
Onsdag 9.5.18	•
Torsdag 23.8.18	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene for 2017. - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2017.
Torsdag 11.10.18	• Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018.
Torsdag 29.11.18	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017 (eventuelt i det første møtet i 2019).
2019	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg
Torsdag 1.2.18	Vurdering av bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2017-2020 (tilskudd til private barnehager?)
Torsdag 15.3.18	
Onsdag 9.5.18	Rapport FR Administrasjon og styring (1.5.18).
Torsdag 23.8.18	Oppfølging FR Samhandlingsreformen (innen 1.8.18).
Torsdag 11.10.18	
Torsdag 29.11.18	Revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020.
2019	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg
Torsdag 1.2.18	Rapport forvaltningsrevisjon i Eskoleia AS (31.12.17).
Torsdag 15.3.18	Vurdering av bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019
Onsdag 9.5.18	
Torsdag 23.8.18	Revidert plan for selskapskontroll for 2018-2019.
Torsdag 11.10.18	
Torsdag 29.11.18	
2019	

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Eidskog kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
Torsdag 1.2.18	- Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors habilitetserklæring for Eidskog kommune for 2018. - Oppdragsavtale for Eidskog kommune 2018. - Statusrapport oppdragsavtale for 2017, andre halvår (31.12.17).
Torsdag 15.3.18	
Onsdag 9.5.18	
Torsdag 23.8.18	- Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2018 (30.6.18) - Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Eidskog kommune for revisjonsåret 2018.
Torsdag 11.10.18	
Torsdag 29.11.18	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18.

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
Torsdag 1.2.18	•
Torsdag 15.3.18	•
Onsdag 9.5.18	•
Torsdag 23.8.18	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2018 behandles kontrollutvalget..
Torsdag 11.10.18	•
Torsdag 29.11.18	• Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6.
Torsdag 1.2.18	• Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. • Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. • Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
Torsdag 15.3.18	•
Onsdag 9.5.18	•
Torsdag 23.8.18	•
Torsdag 11.10.18	•
Torsdag 29.11.18	• Kontrollutvalgets årsplan for 2019 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.

Sak nr.	Sak
68/2017	Samtale med ordføreren.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Kamilla Thue til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Eidskog kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
69/2017	Samtale med rådmannen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Trond Stenhaug til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Eidskog kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen:

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpne tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
70/2017	Informasjon om den nye personopplysningsloven.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Det skal iverksettes en ny personopplysningslov fra 25.5.2018, og det vil ikke bli noen periode hvor kommunen kan tilpasse seg de nye reglene, når loven først har trådt i kraft. Kommunen må ha alle rutiner i forhold til den nye loven på plass før ikrafttredelse. Den nye personopplysningsloven erstatter personvern direktivet av 1995 og personopplysningsloven av 2000 og personopplysningsforskriften.

Kontrollutvalget har derfor innkalt rådmannen for å informere om:

- Hvordan har kommunen innrettet seg etter den **nye personopplysningsloven** og øvrige rutiner for å ivareta sikkerheten i kommunen, bl.a.:
 - Har kommunen tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de nye reglene?
 - Har kommunen tilstrekkelig med ressurser til å ivareta de nye reglene?
 - Er det etablert rutiner for å ivareta de nye reglene?
 - Er det valgt personvernombud?
 - Er det igangsatt opplæring på området?

Det er sagt i brevet til rådmannen at hvis rådmannen ønsker å ha med seg noen andre til å orientere eller eventuelt at noen møter i hans sted, er dette i orden for kontrollutvalget.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
71/2017	Informasjon fra boligkontoret.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

I sin tiltaksplan har kontrollutvalget sagt at de ønsker en generell informasjon om boligkontoret, og at følgende stikkord kan være et utgangspunkt for orienteringen:

- Rutiner for «bestilling» av bolig fra boligkontoret.
- Samarbeidsrutiner mellom boligkontor og vaktmestertjenesten.
- Rutiner for ettersyn av boliger ved flytting /nye beboere inn.
- Kompetansen i enheten.
- Vilkår og rutiner for tildeling av boliger.
- Tilrettelegging rundt «bosetting».
- Hva er enhetens utfordringer – hva får dere eventuelt ikke til?

Kommunalsjef Evy Anne Vestli Heggen deltar under behandlingen og hun vil også ha med seg Reidun Aastebøl.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
72/2017	Informasjon om boligsosial handlingsplan og også relatert til oppfølging av FR psykiatri og rus.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

I sin tiltaksplan har kontrollutvalget sagt at de ønsker en informasjon om kommunens **Boligsosial handlingsplan for 2014-2020**.

Kontrollutvalget har i flere omganger fulgt opp forvaltningsrevisjonsrapporten knyttet til **Psykiatri/rus**. Vi har tatt med her to anbefalinger som muligens også kan relateres til boligsosial handlingsplan, samt administrasjonens tilbakemelding på hvordan disse to anbefalingene er fulgt opp (sist i brev av 9.3.17).

3. Kommunen bør styrke tilbudet til rusmiddelbrukere, slik at det er tilstrekkelig etablert ettervern og egnede boliger for brukergruppen. Samtidig kan det vurderes om det er grunnlag og behov for å etablere en møteplass for denne brukergruppe: Det mangler døgnbemannet bolig for de som har redusert bo-egne/trenger tett oppfølging i bosituasjon. En del har blitt tildelt egnede boliger, dette jobbes det kontinuerlig med. Om «Møteplassen», se ovenfor.

6. Boliger med heldøgnsomsorg for personer med psykisk helseproblemer og/eller rusmiddelbruk bør være en del av kommunens tjenestetilbud. Tjenestetilbudet kan sikres ved kjøp fra eksterne leverandører. Det bør sikres at løsningen ikke blir å plassere denne brukergruppen i bomiljøer som er etablert og tilpasset for andre målgrupper: Et slikt botilbud er ikke etablert. Dette ble forsøkt etablert i k- sak 112/16. I forbindelse med budsjett 2017 utsettes dette inntil videre, da det ikke finnes rom for dette tiltaket innenfor budsjetttrammene.

Kontrollutvalget vil gjerne ha en informasjon om hvordan det jobbes i forhold til boligsosial handlingsplan og også hvilke planer som finnes for å følge opp anbefalingene i revisjonsrapporten.

Kommunalsjef Evy Anne Vestli Heggen er bedt om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
73/2017	Informasjon om trygghetsstandard i sykehjem.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

I sin tiltaksplan har kontrollutvalget sagt at de ønsker en informasjon om:

Eidskog er en av fire pilotkommuner som deltar i utviklingen av en ny trygghetsstandard i sykehjem. Trygghetsstandard er et felles rammeverktøy for sykehjem og kommuner hvor målet er å redusere uønsket variasjon i opplevd kvalitet for pasienter og pårørende. Satsingen er under pilotering til medio 2018.

I tillegg til en generell informasjon rundt prosjektet er det ønskelig med en redegjørelse rundt følgende spørsmål:

- **Hvordan konkret jobbes det med prosjektet?**
- **Prosjektet er ment å være forankret i kommunen og ikke bare »ildsjeldrevet«- fungerer det slik i Eidskog? Er det godt nok forankret i ledelsen?**
- **Hvordan engasjeres og motiveres ansatte til å ta del i prosjektet?**
- **På hvilke områder/konkrete tjenester har det vært de største forskjellene i tjenestetilbudet i Eidskog?**
- **Hvilke tiltak er /blir iverksatt for å utjevne forskjellene?**
- **Hva er de største utfordringene for Eidskog for å komme i mål med prosjektet?**
- **Hvordan blir tiltakene mottatt på enhetene (brukere/ansatte/pårørende)?**

Kommunalsjef Evy Anne Vestli Heggen er bedt om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
74/2017	Oppfølging av KS-sak 019/17.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. KU-sak 69/16.
2. Referat 24.1.17.
3. Referat fra møte 27.11.17 (vil bli ettersendt).

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i møte 1.12.16 en sak knyttet til revisjonsordningen i Eidskog kommune, se vedlegg 1, «KU-sak 69/16». Saken ble sendt kommunestyret som vedtok følgende i sak 148/16:

1. Kommunestyret ber Eidskog kommune og Hedmark Revisjon IKS om å avklare og eventuelt lukke forventningsgap, før det tas stilling til om det er behov for å sette i gang et utredningsarbeid om revisjonsordningen.
2. Kontrollutvalgets leder og sekretariatsleder deltar i møtet som observatør.
3. Saken følges opp av kontrollutvalget.
4. Kontrollutvalget gir en tilbakemelding på resultatet av denne kommunikasjonen innen 1.3.17.

På bakgrunn av denne saken ble det avholdt et møte mellom kommunens administrasjon, KU-leder og sekretariatet 24.1.17, jf. vedlegg 2, «Referat 24.1.17». Kontrollutvalget behandlet deretter referatet i møtet 9.2.17 med følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referat fra møtet 24.1.17 til orientering og forutsetter at møtet vil føre til en forbedring i kommunikasjonen mellom Hedmark Revisjon IKS og kommunens administrasjon.
2. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets tilbakemelding til orientering og ber om at kontrollutvalget følger opp saken igjen innen 31.12.17.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets forslag til vedtak (sak 019/17). På bakgrunn av dette har kontrollutvalgets leder og sekretariatsleder bedt om et møte med rådmannen og daglig leder i Hedmark Revisjon IKS for å høre hvordan situasjonen er nå. Referat fra dette møtet ligger som vedlegg 3.

Forslag til vedtak

Vil bli ettersendt.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Særutskrift

Sted:	Eidskog kommune, møterom sykehjemmet
Tid:	Torsdag 1.12.16 kl. 08.00-16.45
Tilstede medlemmer	Sidsel Mobrenna - leder Arild Christiansen - nestleder Per Ole Rønning Elida Asp Stine Morken Bakken (forlot møtet kl. 15.00)
Tilstede varamedlemmer	
Fraværende	Per Ole Rønning deltok ikke under sak 65/16. Stine Morken Bakken deltok ikke under sakene 66/16, 73-74/16, 78-79/16.
Andre	Ordfører Kamilla Thue deltok under sak 66/16 Kommunalsjef Evy Anne Vestli Heggen, leder for Helsetunet Anita Johansen og leder for hjemmebaserte tjenester Gunn Gjester deltok under sak 67/16. Rådmann Helge Meyer deltok under sakene 68/16 og 70/16. Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid deltok under sakene 71/16-74/16, sak 66/16 og sakene 78/16-79/16. Forvaltningsrevisor Mathias Grendahl Sem deltok under sakene 71/16-72/16
Behandlede saker	Sakene 65/2016-79/2016

Sak nr.	Sak	Møtedato
69/2016	Oppdrag fra kommunestyret, revisjonen.	1.12.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

- KS-sak 093/16.

Saksopplysninger

Sekretariatet har ved en tilfældighet sett at kommunestyret har sagt følgende under «Behandling» av sak 093/16: «Hedmark Revisjon IKS – revisjon av selskapsavtale og avregning»: «Forslag fra Ap: Kontrollutvalget legger fram en sak om framtidig revisjonsordning. Enstemmig».

Kontrollutvalget tok opp med ordfører i forrige møte, hva som mentes med dette, da kontrollutvalget er usikker på hva som egentlig er mandatet. Er det leveransene fra/samarbeidet med Hedmark Revisjon IKS som skal vurderes eller det ønske om å vurdere alle mulige alternativer ved kommunens revisjonsordning? Kontrollutvalget lurte også på hva som er årsaken til at saken har oppstått. Ut fra samtalen med ordfører syntes forslaget fra Ap å ta utgangspunkt i misnøye fra administrasjonens side. Nå er det heldigvis slik, at det ikke er den som blir revidert som skal vurdere revisjonsordningen. Det er det bare kontrollutvalget som kan gjøre, enten på eget initiativ eller som pålegg fra kommunestyret.

Kontrollutvalget er klar over at Hedmark Revisjon IKS har hatt noen problemer ved nyetableringen (sammenslåingen mellom Glåmdal Revisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS fra 1.1.2014), noe som bl.a. skyldtes noen av eiernes diskusjoner om avregningsmetoden. Dette ser nå ut til har roet seg, nettopp ved den selskapsavtalen som ble vedtatt i kommunestyrene i høst, jf. KS-sak 093/16.

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Kontrollutvalget er også klar over at Hedmark Revisjon IKS har hatt en del sykemeldinger og flere har sluttet, sannsynligvis på bakgrunn av den usikkerheten som selskapet har opplevd, slik at det har blitt forsinkelser med leveringen. Dette igjen har også skapt problemer for kommunene.

Hvis det skal legges fram en utredning av revisjonsordningen, ønsker, som sagt, kontrollutvalget et litt mer klarere mandat for hva kommunestyret ønsker en utredning av. Hvis kommunestyret ønsker at det skal legges fram en sak om å vurdere alle mulige alternativer ved kommunens revisjonsordning, så er det kontrollutvalget som skal sørge for dette, men dette krever selvsagt en del ressurser. Før dette arbeidet i så fall igangsettes, foreslår kontrollutvalget ovenfor kommunestyret, at det bør avholdes et møte mellom Eidskog kommune og Hedmark Revisjon IKS for om mulig å avklare og eventuelt lukke forventningsgap, før det tas stilling til om det er behov for å sette i gang et utredningsarbeid om hele revisjonsordningen.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber Eidskog kommune og Hedmark Revisjon IKS om å avklare og eventuelt lukke forventningsgap, før det tas stilling til om det er behov for å sette i gang et utredningsarbeid om revisjonsordningen.
2. Saken følges opp av kontrollutvalget.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget gir en tilbakemelding på resultatet av denne kommunikasjonen innen 1.3.17.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget diskuterte saken.

Kontrollutvalget foreslo at leder for kontrollutvalget og sekretariatsleder burde delta som observatør på et slikt møte. Dette legges inn i vedtaket.

For øvrig sluttet kontrollutvalget seg til forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber Eidskog kommune og Hedmark Revisjon IKS om å avklare og eventuelt lukke forventningsgap, før det tas stilling til om det er behov for å sette i gang et utredningsarbeid om revisjonsordningen.
2. Kontrollutvalgets leder og sekretariatsleder deltar i møtet som observatør.
3. Saken følges opp av kontrollutvalget.
4. Kontrollutvalget gir en tilbakemelding på resultatet av denne kommunikasjonen innen 1.3.17.

Sign.

Møteboka er signert

Utskrift

Eidskog kommunestyre

Rett utskrift, 1.12.16
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Møtereferat 24.1.17

Ref. KS-sak 148/16 – Utredningsarbeid om revisjonsordningen

1. Kommunestyret ber Eidskog kommune og Hedmark Revisjon IKS om å avklare og eventuelt lukke forventningsgap, før det tas stilling til om det er behov for å sette i gang et utredningsarbeid om revisjonsordningen.
2. Kontrollutvalgets leder og sekretariatsleder deltar i møtet som observatør.
3. Saken følges opp av kontrollutvalget.
4. Kontrollutvalget gir en tilbakemelding på resultatet av denne kommunikasjonen innen 1.3.17.

Møte Eidskog kommune, følgende var til stede:

Rådmann Helge Meyer, økonomisjef Heidi Herredsvela, Line Fjeld Muru og Anne Berit Sørli fra økonomikontoret og daglig leder i Hedmark Revisjon IKS Morten Alm Birkelid.

Kontrollutvalgets leder Sidsel Mobrenna og sekretariatsleder Torgun M. Bakken deltok som observatører.

På bakgrunn av kommunestyrets vedtak pkt. 1, ble det avholdt et møte mellom revisjonen og administrasjonen for å avklare eventuelle gap mellom det som administrasjonen forventer av Hedmark Revisjon IKS - og det som revisjonen leverer.

Morten Alm Birkelid startet med å orientere om bemanningssituasjonen i revisjonen i 2015 og 2016. Usikkerheten som oppstod i 2015 rundt eiernes rammebetingelser (avregningsløsning), medførte at 5 av selskapets ansatte sluttet og gikk over i annen jobb. Selskapet kunne ikke på slutten av 2015, bemanne opp fullt, på grunn av usikkerheten rundt økonomiske rammer for 2016. Det resulterte i et stort arbeidsrelatert sykefravær i 2016. Etter at ny selskapsavtale ble landet høsten 2016, er selskapet tilbake til en situasjon som er lik det første driftsåret etter sammenslåingen, med full bemanning og et lavt sykefravær. Han sa også at de nå hadde tatt noen «grep», hadde omorganisert noe og mente at de skulle være mer å jour tidsmessig i 2017, enn de hadde vært i de to siste årene.

Økonomikontoret uttrykte at de gjerne ville se revisor litt oftere, kanskje spesielt nå som det var ny økonomisjef. Videre kom de med et ønske om en bedre kommunikasjon i forhold til det som revisjonen hadde brukt tiden sin på og også litt om resultatet av revisjonsgjennomgangen (i tillegg til interimrapporten og årsavslutningen).

Birkelid noterte seg ønsket om en tettere kontakt og skulle formidle dette til utførende og oppdragsansvarlig revisor. Kontrollutvalget tar en diskusjon med revisjonen i neste møte, om det er mulig å få til et bedre rapporteringssystem på regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget behandler saken i sitt møte 9.2.17 – og sender deretter sin sak med innstilling til kommunestyret.

Referent: Torgun M. Bakken

Sak nr.	Sak
75/2017	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Årsplan 2018 – Kontrollutvalget i Eidskog.

Saksopplysninger

Sekretariatet har laget et forslag til årsplan for 2018. Den bygger på samme mal som i 2017, hvor vi i årsplanen har en litt mer overordnet oversikt over kontrollutvalgets oppgaver, mens det i tillegg lages en intern tiltaksplan som diskuteres/vurderes i kontrollutvalget i hvert møte. En oppdatert versjon av tiltaksplanen vil til enhver tid ligge på www.gs-iks.no, under «Dokumenter».

Når det gjelder møtehyppighet, er det lagt opp til 3 møter i vårhalvåret og 3 møter i høsthalvåret. I tillegg vil det sannsynligvis bli et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av året. Temaer og tidspunkt vil bli lagt fram senere.

Ved behov vil det kunne bli en endring i møteplanen, både i forhold til dato og antall møter. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid på www.gs-iks.no.

Det legges opp til en diskusjon om eventuelle temaer for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen i møtet.

Årsplanen vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2017.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2018 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 75/17

ÅRSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG KOMMUNE

Foto: Eidskog kommune/Robert Eik

**Vedtatt i kontrollutvalget 7.12.17
Behandlet i kommunestyret**

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2018.....	4
4.1	TILSYN MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON	4
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON.....	4
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL SELSKAPSKONTROLL	5
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN.....	6
4.7	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	6
4.8	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2018	6
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER.....	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR.....	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT	9

1 Innledning

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 12** (§§ 76-83) om **"Internt tilsyn og kontroll. Revisjon."** I medhold av kommuneloven (koml.) § 77 nr. 11 er det laget egen forskrift for kontrollutvalg ("KU-forskriften"). Kommuneloven § 77, samt forskrift om kontrollutvalg finnes bl.a. på www.gs-iks.no/?id=6.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til tilsyn med den kommunale forvaltningen og til tilsyn med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av tilsynet.

Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon (kap. 4), forvaltningsrevisjon (kap. 5) og selskapskontroll (kap. 6). I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor (§ 16), ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor (§ 17) og budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen (§ 18). Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat (§ 20). Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget**.

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2018. Kontrollutvalget vil i tillegg ha en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver i 2018. Denne blir oppdatert fortløpende og er tilgjengelig på www.gs-iks.no under "Dokumenter".

2 Kontrollutvalget i Eidskog

Kontrollutvalget i Eidskog består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2015-2019:

Medlem	Parti	Varamedlem	Parti
Sidsel Mobrenna - leder	H	Sverre Holm	H
Arild Christiansen - nestleder	SP	Tove Brandt	SP
Elida Asp	AP	Johnny Bekkengen	AP
Stine Morken Bakken	Frp	Remi Rasmussen	Frp
Per Ole Rønning	V	Kjell Ivar Pettersson	SV

Kontrollutvalgets reglement ligger på www.gs-iks.no, sist vedtatt i kommunestyret 16.6.16.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2018:

- Torsdag 1.2.18
 - Torsdag 15.3.18
 - Onsdag 9.5.18
 - Torsdag 23.8.18
 - Torsdag 11.10.18
 - Torsdag 29.11.18
- Det vil i tillegg sannsynligvis bli en fellesdag for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018.
- Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid tilgjengelig på www.gs-iks.no

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2018

4.1 Tilsyn med forvaltningen

Det generelle tilsynet med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og rådmannen vanligvis i hvert møte.
- Informasjon fra enhetene, det tas stilling til dette etter hvert.

Rapportering til kontrollutvalget:

- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får.
- Kopier av rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rådmannens oversikt over oppfølging av KS-saker.

Alle innkallinger/protokoller fra kommunestyret og øvrige politisk utvalg. Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna
- Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken
- Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen
- Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning
- Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon om ulike områder/temaer eller fra ulike enheter. Den overordnede analysen som er utarbeidet som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen, ved å etterspørre informasjon fra enheter og områder som ikke blir prioritert i forhold til forvaltningsrevisjon.

Hvilke enheter som kontrollutvalget ønsker informasjon fra, vil til enhver tid gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan («Tilsyn med forvaltningen»). En oppdatert tiltaksplan ligger på www.gs-iks.no. Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens årsregnskap for 2017, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 ble vedtatt behandlet i 2016. Vedtatte prosjekter er som følger:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Administrasjon og styring	Et prosjekt som vil undersøke om saker er forsvarlig utredet, om kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og om kommunen har vedtatt viktige planer og delegasjoner. Dette prosjektet kan være aktuelt å vurdere i etterkant av den forundersøkelsen om offentlighet/åpenhet som allerede er bestilt.	2017 Bestilt 18.5.17, behandles mai 2018

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Tilskudd til private barnehager	Blir tilskuddene til de private barnehagene behandlet og beregnet på en korrekt måte (mindre prosjekt).	2017
Intern kontroll	Hvordan fungerer den interne kontrollen i Eidskog? Det kan være flere områder det er aktuelt å vurdere i forhold til god intern kontroll, eks. gavemidler sykehjem, tvungen forvaltning og bofellesskap, økonomirutiner, medisinhåndtering, håndtering av pasientmidler sykehjem osv. Hvordan fungerer avvikssystemet? Nærmere spesifisering ved bestilling, kan eventuelt også kombineres med etiske holdninger, kultur.	2018
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	2018-2019
IKT-sikkerhet	Tilganger/avganger, fysisk sikkerhet, sårbarhet osv., inkludert journalføring, off.lov/forvaltningslov/arkiv Forsystemer og delegeringer og rettigheter (mulig felles prosjekt med andre kommuner).	2019
Saksbehandling teknisk og landbruk	Gjennomgang av saksbehandlingen for byggesak med mer på teknisk og landbruk, tidsfrister (saksbehandlingstid) og dispensasjoner.	2019
Innkjøp	Følger Eidskog kommune lov om offentlige anskaffelser.	2019
Kommunens kultur og holdninger	Kompetanse, profesjonalitet, engasjement, etiske holdninger, serviceinnstilling, osv.	Reserve
Spesialundervisning/samhandling med PP-kontoret	Saksbehandling, vedtak, oppfølging av vedtak, samarbeid med PP-kontoret.	Reserve
Vedlikehold av eiendommer og eiendomsforvaltning.	Det kan eksempelvis stilles spørsmål ved om Eidskog kommune overordnede politiske mål for eiendomsforvaltningen, om kommunen har et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen, om kommunens eiendommer blir vedlikeholdt på en tilfredsstillende måte.	Reserve
NAV sosial	Gjennomgang av grunnlaget for økonomisk sosialhjelp, saksbehandling osv. Hvordan er kvaliteten på tjenesten?	Reserve
Miljøarbeidertjenesten/samordning av tjenester	Om kommunen sikrer forsvarlig gjennomføring av personlig assistanse (ivareta egenomsorg og nødvendig tilsyn, bistand til aktivisering, bistand til opplæring for å opprettholde eller øke funksjons- og mestringsevne) for utviklingshemmede og at de får nødvendig helsehjelp mm.	Reserve

Plan for forvaltningsrevisjon vil bli revidert i løpet av høsten 2018.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen). Kontrollutvalget vil i 2018 følge opp følgende forvaltningsrevisjoner.

- **Forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen.**
- **Rapport undersøkelse Eiendomsskatt.**

4.4 Oppgaver knyttet til selskapskontroll

Plan for selskapskontroll for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i 2016, med følgende prosjektområder:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Eskoleia AS	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering
GIR IKS	• Forvaltningsrevisjon	Selvkostbestemmelsene
GIV IKS	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering
Eidskog-Stangeskogene AS	• Eierskapskontroll.	

Plan for selskapskontroll vil bli revidert i løpet av våren 2018.

Det er i 2017 bestilt selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i Eskoleia AS. Denne leveres i 2018. Selskapskontroll vurderes som fellesprosjekter mellom de forskjellige eierne, i den grad det er aktuelt.

Alle gjennomførte selskapskontroller følges opp i ettertid. Det er foreløpig ingen selskapskontroller som skal følges opp i 2018.

4.5 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2017 i møtet 7.9.17. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

4.6 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2018.
- I møtet i oktober 2018 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018. Revisjonens plan for Eidskog kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere¹ legges fram i siste møtet i 2018.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

4.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles i det første møtet i 2018, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2019 behandles i siste møte i 2018 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.8 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2018

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
 - Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 7.- 8. februar 2018. NKRFs kontrollutvalgskonferanse er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltaker ligget på mellom 500 og 600 deltakere.
 - Det blir sannsynligvis et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018, hvor vi presenterer og diskuterer aktuelle temaer. Hovedtema er foreløpig ikke bestemt.

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

- Det er også ønskelig med jevnlige møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet og ser dette som en mulighet gjennom møter i representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS.
- Kontrollutvalgets leder eller nestleder vil være til stede i kommunestyret når kontrollutvalgets årsrapport blir behandlet.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og tilsyn, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Eidskog, 7.12.17
Sidsel Mobrenna (sign)
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Vedlegg.

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- overordnet analyse
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette tilsynet er omhandlet i årsplanens pkt. 4.6.

Uttalelse til regnskapet

I henhold til forskriften § 7, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapet. Denne skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar i forhold til oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskrift om revisjon § 4, 2. ledd.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Det skal lages en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse. Kontrollutvalget skal legge denne planen fram for kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Selskapskontroll er hjemlet i koml. § 77 nr. 5 og i § 80. Ifølge koml. § 77 nr. 5, skal kontrollutvalget "påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m." Koml. § 80 hjemler utvidet tilsyn i heleide kommunale aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Selskapskontroll er videre omtalt i kontrollutvalgsforskriften kapittel 6. Selskapskontroll består av eierskapskontroll, som er obligatorisk, og forvaltningsrevisjon, som er en "kan-oppgave". Det skal lages en plan for selskapskontroll som legges fram for kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter kontrollutvalgsforskriften § 18 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter.

Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.

- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.
- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. tilsyn med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret. Det er gitt egne bestemmelser om rapportering av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon (KU-forskriften § 11) og selskapskontroll (KU-forskriften § 15). Slik rapportering skal være basert på den vedtatte planen.

Forvaltningsrevisjonsrapporter vil bli oversendt kommunestyret til orientering eller med innstilling etter at utvalget har foretatt en vurdering i den enkelte saken. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet (se pkt. 4.3) er kontrollutvalgets rapportering i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget kan avtale innsynsrett i revisjonens arbeidspapirer i den grad det er nødvendig for kontrollutvalgets tilsynsansvar ovenfor revisjonen (jf. merknader til forskrift om kontrollutvalg § 5, siste ledd). Det lages i så fall en avtale om dette.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid. Jf. også forskrift om revisjon § 20.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 20, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal *"sørge for sekretærbistand som til enhver tid tilfredsstillende kontrollutvalgets behov"*.

Kommentarene til § 20 annet ledd om sekretærtjenester, annet ledd sier: *"Et kompetent sekretariat er en viktig forutsetning for at kontrollutvalget skal fungere godt og utøve sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Sekretariatet for kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg må ha tilgang på en bredt sammensatt kompetanse."*

Glåmdal sekretariat IKS er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner. Sekretariatet har to ansatte (pt. 1,8 stillinger).

Sak nr.	Sak
76/2017	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Saksopplysninger

Som det går fra av koml. § 77 nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg (bl.a. § 6), har kontrollutvalget et tilsynsansvar ovenfor regnskapsrevisjon. NKRF¹ har gitt ut en veileder med anbefalinger om hvordan dette kan gjennomføres. Mange av anbefalingene følges allerede, men vi tar en gjennomgang her for å vurdere de forskjellige punktene, jf. vedlegg 1. Selv om det ikke går direkte fram av lovteksten, så har NKRF også laget en veileder for kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon. En skjematisk framstilling av denne oppfølgingen ligger i vedlegg 2.

På denne måten anses kontrollutvalgets tilsynsansvar som dokumentert.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

¹ Norges Kommunerevisorforbund

**Kontrollutvalgets tilsynsansvar
for regnskapsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS**
utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

VEDLEGG
til sak 76/17

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Eidskog
1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11	- Oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon i Eidskog i 2017 har vært Tommy Pettersen. Han fredsstiller kravene iht. RF § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning for 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12	- Oppdragsansvarlig revisor er registrert revisor og har autorisasjon.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15	- Dokumentasjon av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet legges fram for kontrollutvalget hvert år. Uavhengighetserklæringen for 2017 for Eidskog kommune (Tommy Pettersen) ble behandlet i møtet 7.9.17, sak 49/17.
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14	- De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3.
5. Kunnskap om revisjonens innhold	- Det gis informasjon om regnskapsrevisjonen i engasjementsbrevet (behandlet i møtet 19.10.17, sak 55/17) og som vedlegg til oppdragsavtalen (jf. pkt. 6). - I tillegg får kontrollutvalget informasjon gjennom den årlige behandlingen av revisjonsstrategien, jf. sak 63/17 (møte 19.10.17). - Kontrollutvalget får også informasjon gjennom rapportering av gjennomført regnskapsrevisjon interim. Interimrapportering for 2016 ble lagt fram i møtet 9.2.17, sak 9/17. Interimrapportering for årsregnskapet 2017 legges fram i det første møtet i 2018. - Kontrollutvalget får også informasjon om revisjonens arbeid ved behandling av årsregnskapet/revisjonsberetningen. - Øvrig informasjon om revisjonen gis i møter ved behov.
6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget	- Hedmark Revisjon IKS utarbeider en oppdragsavtale som signeres av daglig leder og kontrollutvalgets leder. Kontrollutvalget vedtok en oppdragsavtale for 2017 i møtet 9.2.17, sak 7/17. - Hedmark Revisjon IKS rapporterer i forhold til oppdragsavtalen hvert halvår. - Det er ikke laget andre avtaler mellom kontrollutvalget og revisor.
7. Revisjonsstrategi	- Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav): - o Plan/revisjonsstrategi (høst) - o Interimrapport (vinter) - o Årsavslutning (vår) (revisjonsberetning og årsavslutningsbrev). - o Årsavslutningsbrevet følges opp av revisjonen i forbindelse med utarbeidelse av revisjonsstrategi, og manglende oppfølging rapporteres i interimrapporteringen. - Kontrollutvalget fikk møtet 1.12.16, sak 73/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1).

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Eidskog
	Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen regnskapsrevisjon i 2017.
8. Nummererte brev – RF § 4	- Kontrollutvalget får nummererte brev der det er påkrevet. - Kontrollutvalget i Eidskog har ikke mottatt noe nummerert brev i 2017.
9. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
10. Revisjonsberetningen – RF § 5	- Kontrollutvalget mottar kopi av revisjonsberetningen, slik bestemmelsene sier. Hvis det er alvorlige mangler, sendes nummerert brev i forkant, jf. det som er sagt i pkt. 8.
11. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kommunestyret når regnskapet blir behandlet. - Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS eller oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kontrollutvalgets møter, når det er påkrevet. Dette blir vurdert fra møte til møte.
12. Revisors opplysningsplikt – RF § 20	- Revisors opplysningsplikt ovenfor kontrollutvalget følges. Kontrollutvalget får de opplysningene som de ber om.

Forklaringer til punktene:

1. Revisjonsforskriften angir kvalifikasjonskrav til hvem som kan være ansvarlig for revisjon av årsregnskapene for kommunene. Det er krav om bestått bachelor eller master i revisjon samt tre års praksis fra regnskapsrevisjon for oppdragsansvarlig revisor. Forskriftene hjemler en overgangsordning. Kvalifikasjonskravet gjelder ikke de øvrige revisorene i teamet. Dette er mest aktuelt å sjekke i forbindelse med skifte av oppdragsansvarlig revisor.
2. Det er i forskriften satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune. Registrerte og statsautoriserte revisorer vil ha fremskaffet vandelsattest i forbindelse med innvilget autorisasjon. Dette er mest aktuelt ved skifte av revisor.
3. Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgis en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.
4. Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene.
5. For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar. Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets

oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor.

Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

6. Mange har funnet det hensiktsmessig å utarbeide avtaler eller rutiner som regulerer samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisor. Dette blir ofte gjort for forhold som ikke er tilstrekkelig regulert gjennom lov og forskrift. Slike avtaler/rutiner kan eksempelvis omtale:
- Krav til skriftlighet i rapportering /kommunikasjon
 - Avklare kontrollutvalgets innsynsrett i revisors arbeidspapirer
 - Definere kvalitet på tjenesteleveransen med resultatmål og frister
 - Revisjonsstrategi /Planleggingsmemo pr oppdrag med fordeling av ressurser (i løpet av høsten)
 - Nummererte revisjonsbrev (løpende)
 - Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister
 - Årsrapport / Oppsummeringsbrev pr. revisjonsoppdrag (våren) som kan inneholde:
 - Funn og resultater i forhold til overordnet revisjonsstrategi
 - Hovedtrekkene i gjennomført revisjon
 - Kommentarer/merknader til årsregnskap og årsberetning
 - Administrasjonens oppfølging av revisors merknader, revisjonsbrev og prosjekter
 - Revisors forslag til budsjett for revisjonsoppdrag et for kommende år og hvilke tjenester som dekkes (høsten), og evt. benchmarking
 - Avklare hva som er tilleggstjenester
 - Skriftlig egenvurdering av uavhengighet (årlig)
 - Forholdet til media og avtale om hvem som uttaler seg
 - Oppsigelse og reforhandling

Opplistingen over er ikke uttømmende. Slike avtaler/rutiner vil etter vårt syn bidra til en tydeligere avklaring av roller og hva kontrollutvalget kan forvente fra revisor. Behovet for slike avtaler/rutiner må imidlertid ses i sammenheng med selskapsavtaler og andre avtaler som allerede regulerer det enkelte oppdraget.

7. Revisor er underlagt flere faglige standarder for hvordan et revisjonsoppdrag skal planlegges, gjennomføres og rapporteres. Det skal blant annet utarbeides en overordnet revisjonsstrategi for hvert revisjonsoppdrag.

Det er naturlig at kontrollutvalgene blir orientert om revisjonsstrategien så tidlig som mulig i revisjonsåret. Revisor kan presentere de overordnede vurderingene som er gjort i forhold til risikobildet for revisjonsoppdraget, hvordan revisjonen er planlagt gjennomført og eventuelle risiko- og fokusområder for revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, så revisor bør også gjennom året gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet følger oppsatt plan, eller om det er grunnlag for å endre revisjonsstrategien på noen områder.

Revisor bør i alle tilfeller presentere en oppsummering av årets revisjon med funn og vurderinger i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetningen og forut for kontrollutvalgets uttalelse til regnskapene.

Det er ulik praksis på om informasjonen som gis her er skriftlig eller muntlig. En fornuftig løsning kan være at revisjonsstrategi og eventuelle risikovurderinger gis muntlig, gjerne i form av en presentasjon (eventuelt i lukket møte), det samme gjelder for statusrapportering av den løpende revisjonen, mens det for oppsummeringen med funn og vurderinger er hensiktsmessig med en skriftlig redegjørelse.

Rapporteringsform, muntlig eller skriftlig, må avtales med det enkelte kontrollutvalg.

8. I forskriften er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke nærmere angitte forhold overfor kontrollutvalget. Administrasjonssjefen skal ha kopi av brevet. Det er listet opp syv forhold som krever slik rapportering. Bestemmelsen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget.

Forholdene som er listet opp i § 4 er av alvorlig karakter. Slike forhold skal følges opp i revisjonsarbeidet, og kontrollutvalget kan be om rapportering fra revisor om administrasjonssjefen sørger for at det blir iverksatt korrigerende tiltak.

Kontrollutvalget bør som et ledd i det å holde seg løpende underrettet om revisjonsarbeidet vurdere om det hensiktsmessig å få tilsendt annen viktig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen.

9. Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Dersom revisor konstaterer misligheter, skal det straks sendes en skriftlig, foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal kontrollutvalget ha endelig innberetning. Administrasjonssjefen skal ha kopi av innberetningene. Misligheter er nevnt som en av de 7 forholdene i punktet over, som krever nummerert brev fra revisor til kontrollutvalget.

Rapportering om misligheter kan gjøres muntlig så lenge revisor ikke har brakt klarhet i om det er misligheter eller ikke.

Etter ISA 240 Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter ved revisjon av regnskaper skal revisor forespørre ledelsen om dens vurdering av risiko for misligheter og etablerte kontroller for å hindre og avdekke misligheter. Kontrollutvalget kan be om bli orientert om ledelsens og revisors vurderinger på dette området

10. Kontrollutvalgene skal avgi en uttalelse om årsregnskapet etter at revisor har avgitt revisjonsberetningen, men før regnskapet vedtas av kommunestyret. Revisor skal avgi sin revisjonsberetning innen 15. april, med kopi til kontrollutvalget.

Siden en normalberetning ikke gir særlig informasjon utover selve bekreftelsen av regnskapet, bør revisor i møtet hvor kontrollutvalget avgir sin uttalelse oppsummere årets revisjon og kommentere forhold knyttet til regnskapet og årsmeldingen. Som regel vil revisor oppsummere revisjonen og kommentere forhold som bør følges opp i et eget brev.

I årsoppgjørsbrevet avklarer/bekrefter revisor om det ved årsavslutningen foreligger uavklarte forhold som det etter revisors vurdering er hensiktsmessig at kontrollutvalget også følger opp.

11. Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalget og revisor bør uavhengig av forskriftens krav ta stilling til om det er nødvendig med revisors deltakelse i kontrollutvalgsmøter.

12. Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer men kan kreve å få gitt disse til utvalget som kollegium.

Kontrollutvalgets tilsynsansvar *til sak 76/17*
for forvaltningsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS
utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Eidskog
1. Krav til kompetanse for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11 Revisjonsforskriften stiller krav om at oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdanning fra universitet/høgskole.	- Det er tre oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer knyttet til Eidskog kommune, jf. pkt. 3. Alle tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning i 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav tilandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12 Det er i forskriften satt krav om at den som ansettes som revisor i en kommune eller gis ansvar for revisjonsoppdrag for en kommune, må ha ført hederlig andel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og være myndig. Kravene må dokumenteres gjennom en vandelsattest. Det er tilstrekkelig å konstatere at kravene er oppfylt ved ansettelse eller tildeling av oppdrag.	- De oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene knyttet til Eidskog kommune tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 12.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15 Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.	- De oppdragsansvarlige revisorene Lina Kristin Høgås-Olsen, Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad la fram uavhengighetserklæringer for Eidskog kommune i møtet 9.2.17, sak 6/17. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14 Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene. Bestemmelsene om uavhengighet gjelder også revisjonsmedarbeidere.	- De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt.
5. Grunnlaget for gjennomføringen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt Kontrollutvalget bør få seg forelagt og drøfte et utkast til prosjektplan, se punkt 6. Den vedtatte prosjektplanen danner grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet. Behovet for ytterligere formalisering vil avhenge av hvilken avtalemessig regulering av revisjonstjenesten kommunen har valgt.	- All forvaltningsrevisjon gjennomføres på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget. - På bakgrunn av bestillingen, lager revisjonen en prosjektplan. - Behandlinger av prosjektplan: - o Møtet 23.3.17, sak 23/17, prosjektplan SK/FR i Eskoleia AS. - o Møtet 18.5.17 sak 33/17, prosjektplan FR-Administrasjon og styring.
6. Prosjektplan	- Prosjektplan utarbeides i tråd med foreslåtte

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Eidskog
Prosjektplanen bør omtale følgende punkter: - bakgrunn for prosjektet inkludert klargjøring av vesentlighet og risiko - problemstillinger - ressursbehov - leveringstidspunkt Prosjektplanen kan også gi informasjon om - formål (utfyllende informasjon) - revisjonskriterier eller grunnlaget for disse - metodisk tilnærming - organisering og ansvar - detaljert tidsplan	maler.
7. Endringer i prosjektplanen Dersom det oppstår behov for å gjøre vesentlige endringer i forhold til prosjektplanen, som er lagt fram for kontrollutvalget jf. pkt 6, skal endringene legges fram for kontrollutvalget for godkjenning.	- Kontrollutvalget har delegert til sekretariatet å avtale små endringer i prosjektplanen. Ved større endringer, har endringene blitt lagt fram for kontrollutvalget. - Uansett endring, har kontrollutvalget blitt orientert i påfølgende møte.
8. Orientering til kontrollutvalget underveis Ved omfattende prosjekter kan kontrollutvalget ha behov for orientering fra revisor underveis om hvordan prosjektet utvikler seg for å forsikre seg om at det er i tråd med bestillingen og tidsplanen. Slik informasjon kan gis på ulike måter og med ulik grad av formalitet.	- Kontrollutvalget blir holdt oppdatert om prosjektet underveis, der det er nødvendig
9. Kvalitetskontroll Kontrollutvalget bør forsikre seg om at forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres i samsvar med kravene i RSK 001 <i>Standard for forvaltningsrevisjon</i>. Standarden inneholder krav om at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kontrollutvalget bør få en orientering fra revisor om det kvalitetskontrollsystemet som er iverksatt.	- Kontrollutvalget fikk møtet 1.12.16, sak 73/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1). Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen forvaltningsrevisjon i 2017.
10. Framlegging av ferdig rapport Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte. Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.	- Oppdragsansvarlig revisor eller utførende revisor er til stede i kontrollutvalgets møte og presenterer rapporten og svarer på spørsmål. - Sekretariatet dokumenterer i saksframstillingen, vurdering av om rapporten er iht. bestillingen og om problemstillingene er besvart, når rapporten legges fram i møtet.
11. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8 Kontrollutvalget bør forsikre seg om at revisjonsenheten har rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av misligheter og feil som blir avdekket i forbindelse med forvaltningsrevisjon.	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
12. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Det er behandlet to forvaltningsrevisjons-

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Eidskog
Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Dette gjelder også i de tilfeller dørene lukkes. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.	rapporter i kommunestyret i 2017, en knyttet til barnevern og en til samhandlingsreformen. Forvaltningsrevisor var til stede i begge kommunestyremøtene. - Forvaltningsrevisor er til stede i kommunestyrets møte hvis ordfører ønsker det, og det er forhold i rapporten som det kan bli spørsmål om. Hvis det ikke er nødvendig, er forvaltningsrevisor tilgjengelig på telefon under kommunestyrets møte.
13. Revisors opplysningsplikt – RF § 20 Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer, men kan kreve å få gi disse til utvalget som kollegium.	- Kontrollutvalget har fått de opplysningene fra revisor som de har bedt om.

Sak nr.	Sak
77/2017	Eventuelt.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
78/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
78/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift